

852/1990

Annettu Helsingissä 14 päivänä syyskuuta 1990

**Asetus
väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta**

Sisäasiainministerin esittelystä

kumotaan 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 14 ja 28§,

sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63),

muutetaan 1, 4, 7 ja 10-13§, 15§:n 2 ja 3 momentti, 18§:n 2, 7 ja 10 kohta sekä 20-23§,

sellaisina kuin niistä ovat 1 ja 4§ 2 päivänä huhtikuuta 1971 annetussa asetuksessa (282/71), 7§ muutettuna mainitulla 24 päivänä toukokuuta 1963 annetulla asetuksella ja 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetulla asetuksella (560/71), 10 ja 20§ osittain muutettuna mainitulla 24 päivänä toukokuuta 1963 annetulla asetuksella, 11§ 19 päivänä joulukuuta 1975 annetussa asetuksessa (971/75), 12§ osittain muutettuna viimeksi mainitulla asetuksella, 13§ muutettuna viimeksi mainitulla asetuksella ja mainitulla 24 päivänä toukokuuta 1963 annetulla asetuksella, 15§:n 3 momentti viimeksi mainitussa asetuksessa ja 21§ osittain muutettuna viimeksi mainitulla asetuksella ja mainitulla 2 päivänä huhtikuuta 1971 annetulla asetuksella, sekä

lisätään asetukseen uusi 7 a, 7 b ja 20 a§, seuraavasti:

1 §

Väestönsuojelu valmistellaan ja toimeenpannaan yleisenä väestönsuojeluna ja omatoimisena suojeluna. Yleisen väestönsuojelun järjestävät valtio ja kunnat sekä omatoimisen suojelun yhteisöt ja yksityiset laitossuojeluna, yrityssuojeluna ja talossuojeluna eri kunnissa ja eri alueilla siinä laajuudessa ja sillä tavalla kuin niiden olosuhteet edellyttävät.

4 §

Valtion ja kuntien sekä muita julkisia virastoja ja laitoksia samoin kuin teollisuus- ja muita tuotantolaitoksia, liikeyrityksiä, teknillisiä ja niihin verrattavia laitoksia sekä tiedotus- ja viestilaitoksia varten sekä sellaista samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevaa rakennusta tai rakennusryhmää varten, jossa on vähintään viisi asuinhuoneistoa, on asianomaisen viraston, laitoksen, yrityksen tai rakennuksen omistajan tai haltijan laadittava suunnitelma, jossa määritellään näiden suojaamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tarpeelliset toimenpiteet. Yhteenvedo suunnitelmasta on lähetettävä kunnan väestönsuojelupäällikölle.

7 §

Väestönsuojelulain 9§:ssä tarkoitettu suoja on tehtävä niin suureksi, että sen varsinaisen suojatilan pinta-ala on vähintään kaksi prosenttia rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Teollisuus-, tuotanto- ja kokoontumisrakennusten sekä varastotilojen osalta suojatilan pinta-alan on oltava vähintään yksi prosentti kerrosalasta.

7 a §

Väestönsuoja saadaan sijoittaa suojelukohteessa enintään 250 metrin ja valvonta-alueella enintään 500 metrin päähän asianomaisesta rakennuksesta.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä 1 momentissa tarkoitetun välimatkan pitempänä kuin 1 momentissa säädetään, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

7 b §

Väestönsuojaa saadaan käyttää normaalioloissa sellaiseen tarkoitukseen, että se on tarvittaessa kunnostettavissa väestönsuojaksi yhdessä vuorokaudessa.

10 §

Laskettaessa, miten monelle henkilölle väestönsuoja riittää, katsotaan, mikäli erityisistä syistä ei muuta johdu, siinä tarvittavan yhtä henkilöä varten varsinaista suojatilaa 0,6 m².

Väestönsuojan suojatilaa, johon ei lasketa teknillisten laitteiden tiloja, ei saa rakentaa 12 m²:ä pienemmäksi.

11 §

Väestönsuojat ovat kevyitä väestönsuojia tai S 1-, S 3- ja S 6-luokan varsinaisia väestönsuojia.

Väestönsuoja on rakennettava sellaiseksi, että se antaa suojaa radioaktiiviselta säteilyltä, myrkyllisiltä aineilta, rakennesortumilta sekä asevaikutuksilta. Lisäksi suojan lämpötilan, ilmanlaadun ja hygieenisen varustustason tulee täyttää suojille asetetut vaatimukset. S 1-, S 3- ja S 6-luokan väestönsuojat on lisäksi mitoitettava niin, että ne kestävät tavanomaisten kuormitusten lisäksi vastaavasti 100, 300 ja 600 kPa:n (1, 3 ja 6 ilmakehän) paineaallostaa aiheutuvat kuormitukset. S 1- ja S 3-luokan varsinainen väestönsuoja voidaan tehdä teräsbetoniseksi suojaksi tai kalliosuojaksi. S 6-luokan varsinainen väestönsuoja on tehtävä kalliosuojaksi.

Väestönsuojan suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sisääntulo- ja ulospääsyteiden sekä ilmanvaihdon turvaamiseen. Väestönsuojan ovet, luukut, venttiilit ja muut laitteet on tarpeen mukaan mitoitettava kestämaan suurempia kuormituksia kuin 1 momentissa säädetään.

12 §

Väestönsuojan suojatilan enimmäiskoko on seuraava:

Suojelukohde:

suojaluokka	enimmäispinta-ala m ²
kevyt väestönsuoja	enintään 30
S 1 teräsbetonisuojana	enintään 150
S 1 kalliosuojana	enintään 2 000
S 3 teräsbetonisuojana	enintään 600
S 3 kalliosuojana	enintään 4 000
S 6 kalliosuojana	enintään 8 000
Valvonta-alue:	
kevyt väestönsuoja	enintään 300
S 1 teräsbetonisuojana	enintään 600

S 1 kalliosuojana enintään 4 000

13 §

Erityisen painavien syiden vuoksi voi lääninhallitus yksittäistapauksissa myöntää vapautuksen tai helpotuksia laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.

Väestönsuojille tässä asetuksessa tai sisäasiainministeriön antamissa rakenteellisissa määräyksissä asetetuista teknillisistä vaatimuksista voi rakennusluvan myöntävä viranomainen myöntää poikkeuksia, milloin siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumisen edellytyksiä.

15 §

Väestönsuojelulain 9 a§:ssä tarkoitetun määräyksen tai luvan antaa, väestönsuojelupäällikön lausunnon hankittuaan, 1 momentissa tarkoitettu viranomainen.

Milloin kahta tai useampaa rakennusta varten väestönsuojelulain 9 a§:n nojalla sallitaan rakennettavaksi yhteinen väestönsuoja, voi 1 momentissa tarkoitettu viranomainen erityisestä syystä myöntää luvan siihen, että suoja rakennetaan valmiiksi enintään viiden vuoden pituisessa määräajassa rakennusten tai joidenkin niistä valmistumisesta.

18 §

Sisäasiainministeriön tehtävänä on huolehtia väestönsuojelun yleissuunnittelusta ja järjestelystä sekä johtaa ja valvoa väestönsuojelutoimenpiteitä ja siinä tarkoituksessa erityisesti:

2) valvoa ja yhteensovittaa väestönsuojelutoimenpiteitä ja niihin liittyviä valmisteluja eri hallinnonaloilla ja antaa niitä koskevia ohjeita;

7) suorittaa väestönsuojelua koskevaa tutkimusta;

10) käsitellä muutkin väestönsuojelua koskevat tehtävät, jotka eivät kuulu muille viranomaisille.

20 §

Lääninhallituksen tehtävänä on johtaessaan ja valvoessaan väestönsuojelutoimintaa läänin alueella erityisesti:

1) ohjata ja valvoa väestönsuojelutoimenpiteitä ja niihin liittyviä valmisteluja läänin alueella, suorittaa siinä tarkoituksessa tarkastuksia sekä tehdä esityksiä havaittujen puutteiden poistamiseksi ja antaa väestönsuojelua koskevia ohjeita;

2) huolehtia eri hallinnonalojen suunnittelu-, valmistelu- ja järjestelytyön yhteensovittamisesta, laatia yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa suunnitelmat väestön siirtämisestä ja sijoittamisesta muualle samoin kuin lääniiä koskevat ja muut alueelliset suunnitelmat paikallisen väestönsuojelun avustamisesta sekä ohjata ja valvoa paikallisten suunnitelmien laatimista ja sopeuttamista niihin;

- 3) ohjata, kehittää ja valvoa kuntien yhteistoimintaa väestönsuojelussa;
- 4) huolehtia soveltuvista väestönsuojelukoulutukseen liittyvistä tehtävistä sekä ohjata ja valvoa läänin alueella annettavaa väestönsuojelukoulutusta; sekä
- 5) huolehtia väestönsuojelun yleisestä valistus- ja tiedotustoiminnasta läänissä.

20 a §

Kunnanjohtajan tai apulaiskunnanjohtajan tehtävänä on väestönsuojelussa erityisesti:

- 1) kehittää kunnan eri toimialojen yhteistoimintaa väestönsuojelussa ja valvoa väestönsuojelujärjestelyjen yhteensovittamista;
- 2) valvoa, että väestönsuojelun näkökohdat otetaan huomioon kunnan eri toimialojen kehittämistä ja toimintaa koskevissa suunnitelmissa; sekä
- 3) muutoinkin valvoa ja edistää väestönsuojelun kehittämistä kunnassa ja pitää kunnanhallitus tietoisena väestönsuojelun valmiudesta.

21 §

Väestönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtiessaan väestönsuojelun valmistelu-, järjestely- ja toimeenpanotehtävistä kunnassa erityisesti:

- 1) seurata väestönsuojelun suunnittelua, valmisteluja ja järjestelyjä kunnan eri toimialoilla sekä huolehtia niiden yhteensovittamisesta ja antaa tätä koskevia ohjeita sekä huolehtia omalta osaltaan väestönsuojelutoimenpiteiden suorittamisesta;
- 2) huolehtia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa väestön siirtämistä ja muualle sijoittamista koskevista paikallisista suunnitelmista;
- 3) ohjata ja valvoa talosuojelua, yrityssuojelua sekä laitossuojelua;
- 4) tehdä esityksiä väestönsuojelutoimenpiteissä havaittujen puutteiden korjaamiseksi;
- 5) huolehtia paikallisen väestönsuojeluhenkilöstön varaamisesta tehtäviinsä yhteistoiminnassa kunnan muiden viranomaisten ja valtion viranomaisten kanssa sekä antaa ohjeita talo-, yritys- ja laitossuojelun henkilöstön varaamisesta tehtäviinsä;
- 6) huolehtia paikallisen väestönsuojelukoulutuksen suunnittelusta ja järjestämisestä;
- 7) antaa ohjausta väestönsuojien suunnittelussa, seurata niiden rakentamista ja muidenkin rakenteellisten suojelutoimenpiteiden toteuttamista, antaa näitä koskevia lausuntoja ja tehdä 15§:ssä tarkoitetulle rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle esityksiä ilmenneiden puutteiden korjaamiseksi sekä valvoa, että väestönsuojat jatkuvasti pidetään kunnossa, ja pitää luetteloa niistä;
- 8) huolehtia yhteistoiminnassa kunnan muiden viranomaisten ja valtion viranomaisten kanssa paikallisen väestönsuojelun johtoelinten ja muodostelmien tarvitsemien viestiyhteyksien järjestämisestä, suojaamisesta ja toimintakunnossa pitämisestä sekä seurata paikallisten viestiyhteyksien ja -keskusten suojaamista tarkoittavia toimenpiteitä ja tehdä esityksiä niistä; sekä
- 9) huolehtia niistä väestönsuojelutehtävistä, jotka eivät kuulu kunnan muille viranomaisille.

22 §

Valtion, kuntien ja kuntainliittojen viranomaiset sekä muut julkiset yhteisöt ovat velvolliset huolehtimaan niille soveltuvista väestönsuojelutehtävistä, niiden suunnittelusta ja valmistelusta seuraavasti:

- 1) palo- ja pelastustoimen viranomaiset sammutus- ja pelastustoiminnasta sekä osaltaan hälytystoiminnan, kaasu- ja säteilytiedustelun ja puhdistustoiminnan järjestämisestä;
- 2) terveydenhuoltoviranomaiset ensiavusta ja -hoidosta, sairaankuljetuksesta sekä osaltaan terveysvalvonnan ja henkilöön kohdistuvan puhdistustoiminnan järjestämisestä tarvittaessa vapaaehtoisten järjestöjen avustamana;
- 3) sosiaaliviranomaiset majoituksen, muonituksen ja muun sosiaalihuollon järjestämisestä väestölle ja väestönsuojeluhenkilöstölle tarvittaessa vapaaehtoisten järjestöjen avustamana;
- 4) poliisi väestönsuojelun vaatimasta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisestä;
- 5) kuntien teknisten alojen viranomaiset osaltaan raivaus- ja pelastustoiminnan järjestämisestä;
- 6) tie-, vesi- ja ympäristöviranomaiset osallistumalla osaltaan raivaus- ja pelastustoiminnan sekä säteilyvalvonnan että puhdistustoiminnan järjestämiseen;
- 7) asianomaiset valtion liikelaitokset ja toimilupalaitokset sekä sähköisen joukkoviestinnän harjoittajat, niiden tavanomaiseen toimintaan kuuluvassa laajuudessa, väestönsuojelun viestijärjestelyjen suunnittelusta sekä järjestelyjen teknillisestä toteuttamisesta ja ylläpidosta;
- 8) opetustoimen viranomaiset väestönsuojeluopetuksen järjestämisestä kouluissa ja muissa oppilaitoksissa sekä opettajien kouluttamisesta näihin tehtäviin;
- 9) säteilyturvakeskus säteilyn vahingollisten vaikutusten estämisessä ja rajoittamisessa sekä säteilyn ja ydinenergian käytön turvallisuusvalvontaan liittyvissä asioissa;
- 10) ilmatieteen laitos sääpalvelusta sekä radioaktiivisten ja vaarallisten aineiden ilmakehässä kulkeutumisen arvioimisesta; sekä
- 11) maa- ja metsätalousviranomaiset maataloustuotantoon liittyvistä suojelujärjestelyistä.

Muutkin kuin edellä mainitut viranomaiset ovat tarvittaessa velvolliset suorittamaan toimialaansa liittyviä tai siihen muutoin soveltuvia väestönsuojelutehtäviä.

Tarkemmat määräykset viranomaisten väestönsuojeluvastuun ja -tehtävien jakautumisesta antaa tarvittaessa sisäasiainministeriö.

23 §

Väestönsuojelupäällikön kelpoisuusehtona on palopäällystöltä asianomaisessa kunnassa vaadittava tutkinto, väestönsuojelupäällikön tutkinto tai virkaan soveltuva opistotasoinen tutkinto ja perehtyneisyys alaan.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1990.

Tämän asetuksen 7, 7 a ja 10-13§:n sekä 15§:n 2 ja 3 momentin väestönsuojaa koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin vasta rakennuslupaan, johon väestönsuojelulain muuttamisesta 23 päivänä maaliskuuta 1990 annetun lain (304/90) mukaan sovelletaan sanotussa laissa olevia uusia rakentamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Siihen saakka sovelletaan väestönsuojien osalta tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita väestönsuojeluasetuksen säännöksiä.

Helsingissä 14 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

Mauno Koivisto

Ministeri

Jarmo Rantanen